CYNGOR SIR FYNWY

Cofnodion y cyfarfod o Bwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Yr Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA dydd Iau, 3 mis Tachwedd, 2016 am 10.00 am

YN BRESENNOL: Cynghorydd Sir P. Jones (Cadeirydd)
Cynghorydd Sir P. Farley (Is-gadeirydd)

Cynghorwyr Sir: P. Clarke, L. Guppy, R. Harris, M. Hickman, D. Jones & M. Powell.

Aelodau Ychwanegwyd:

Aelodau'n pleidleisio ar faterion addysg yn unig:

Mr. M Fowler (Cynrychiolydd Rhiant Lywodraethwyr)

Aelodau Ychwanegwyd: Heb Bleidlais:

Mr. K Plow (Cymdeithas Llywodraethwyr Ysgolion)

Mynychodd y Cynghorwyr Sir A. Easson a V. Smith y cyfarfod drwy wahoddiad y Cadeirydd.

SWYDDOGION YN BRESENNOL:

Claire Marchant	Chief Officer Social Care, Health & Housing
Will Mclean	Head of Democracy, Engagement and Improvement
Sharon Randall-Smith	Head of Achievement and Attainment
Mark Howcroft	Assistant Head of Finance
Nikki Wellington	Finance Manager
Tyrone Stokes	Accountant
Annette Evans	Customer Relations Manager
Andrew Evans	Senior Management Accountant
David Barnes	Data and Information Systems Officer
Hazel Ilett	Scrutiny Manager
Richard Williams	Democratic Services Officer

YMDDIHEURIADAU:

Cynghorydd Sir D. Blakebrough

1. **Croeso**

Ar ran y Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc, estynnodd y Cadeirydd groeso i Kerry Cole, Prif Swyddog Addysg, Cyngor Bwrdeisdref Sirol Caerffili, i'r cyfarfod.

2. **Datganiadau o Fuddiant**

Gwnaeth y Cyngorydd Sir P. Farley ddatganiad buddiant personol, heb fod yn rhagfarnu yn unol â Chod Ymddygiad Aelodau, yng nghyswllt eitem agenda 7 - cyflwyniad ar

ysgolion gyda chyllideb ddiffyg a phroses cynllun adfer, gan ei fod yn Llywodraethwr yr Awdurdod Lleol ar Ysgolion Cynradd The Dell a Cas-gwent.

Gwnaeth y Cynghorydd Sir L. Guppy ddatganiad buddiant personol heb fod yn rhagfarnu yn unol â Chod Ymddygiad Aelodau, yng nghyswllt eitemau agenda 5 - Cynllun Strategol Addysg Cymraeg, gan fod ganddi berthnasau sy'n derbyn addysg cyfrwng Cymraeg.

Gwnaeth y Cynghorydd Sir R. Harris ddatganiad buddiant personol heb fod yn rhagfarnu yn unol â'r Cod Ymddygiad Aelodau, yng nghyswllt eitemau agenda: 6 - Adroddiad blynyddol cwynion, sylwadau a chanmoliaeth ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol Plant, 7 - Cyflwyniad ar ysgolion mewn cyllideb ddiffyg o'r cyfarfod blaenorol, gan y soniwyd am y Panel Maethu a'i fod yn aelod o'r panel hwn, defnyddiwyd Ysgol Gynradd Deri View fel enghraifft o adferiad llwyddiannus o gyllideb ddiffyg ac mae'n llywodraethwr Ysgol Gynradd Deri View.

Gwnaeth y Cynghorydd Sir D.W.H. Jones ddatganiad buddiant personol heb fod yn rhagfarnu yn unol â Chod Ymddygiad Aelodau yng nghyswllt eitem agenda 5 - Cynllun Strategol Addysg Gymraeg gan ei fod yn llywodraethwr Ysgol Gymraeg y Fenni, mae ei ferch yn gweithio yno a'i wyres yn mynychu'r ysgol. Mae hefyd yn llywodraethwr ar Ysgol Gynradd Llanfihangel Crucornau ac mae ei ŵyr yn mynychu Ysgol Gyfun Gwynllyw.

Gwnaeth y Cynghorydd Sir P. Jones ddatganiad buddiant personol yn unol â Chod Ymddygiad Aelodau, yng nghyswllt eitem agenda 6 -Adroddiad Blynyddol Cwynion, Sylwadau a Chanmoliaeth ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol Plant, gan ei bod yn aelod o'r Panel Mabwysiadu.

Gwnaeth y Cynghorydd M. Powell ddatganiad buddiant personol heb fod yn rhagfarnu yn unol â Chod Ymddygiad Aelodau, yng nghyswllt eitem agenda 8 - Adroddiad Perfformiad Chwarter 2 2016/17, gan ei bod yn llywodraethwr Ysgol Brenin Harri VIII.

Gwnaeth y Cynghorydd Sir A. Easson ddatganiad buddiant personol heb fod yn rhagfarnu yn unol â Chod Ymddygiad Aelodau, yng nghyswllt eitem agenda 7 - Cyflwyniad ar ysgolion mewn cyllideb ddiffyg a'r broses cynllun adfer, gan ei fod yn Llywodraethwr Awdurdod Lleol yn Ysgol Gymraeg y Ffin.

3. <u>Cadarnhau cofnodion y cyfarfod blaenorol</u>

Cafodd cofnodion cyufarfod y Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc dyddiedig 6 Hydref 2016 eu cadarnhau a'u llofnodi gan y Cadeirydd yn amodol ar y gwelliant dilynol i Gyfnod 3 - Datganiad Rhagolwg All-dro Montiro Refeniw a Chyfalaf Cyfnod 201/17, casgliad y Pwyllgor, pwynt bwled 5 ar dudalen 5 y cofnodion:

Steve Davies (Llywodraeth Cymru)

CYNGOR SIR FYNWY

Cofnodion y cyfarfod o Bwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Yr Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA dydd Iau, 3 mis Tachwedd, 2016 am 10.00 am

4. **Adroddiad Perfformiad Chwarter 2 2016/17 (i ddilyn).**

Cyd-destun

Rhoi'r data diweddaraf i Aelodau'r Pwyllgor Data yn dangos gwybodaeth ar gyrhaeddiad addysgol y maent ei angen i ddal gwasanaethau i gyfrif. Mae hyn yn cynnwys:

- Perfformiad disgyblion ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen, Cyfnodau Allweddol 2 a 3.

- Dadansoddiad, lle'n bosibl, o berfformiad ar draws pob cyfnod allweddol ar gyfer y grwpiau dilynol:

  - Merched a Bechgyn.

  - Disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim.

Maerion allweddol:

- Mae'r adroddiad yn dod ynghyd â'r negeseuon pennawd o nifer o ddadansoddiadau mwy manwl.

- Mae'r adroddiad yn cynnwys cyfoeth o wybodaeth yn galluogi Aelodau i ddrilio lawr o ddata awdurdod lleol i ffigurau ar gyfer grwpiau o ddysgwyr penodol.

- Mae'r rhan fwyaf o ddarparwyr data yn rhoi cymariaethau yn ôl i 2011/12, sef y flwyddyn academaidd yn union cyn yr arolwg llawn diwethaf gan Estyn. Bu gwelliant amlwg mewn dangosyddion pennawd dros y pum mlynedd ddiwethaf.

- Mae'r adroddiad yn galluogi'r Pwyllgor Dethol i edrych tu hwnt i'r mesurau lefel uchel ar rai o'r manylion o dan hynny.

Cyfnod Sylfaen

- Gwelodd Sir Fynwy ostyngiad bach o 0.1 pwynt canran yn y Dangosydd Cyfnod Sylfaen gyda 91.7% o ddisgyblion yn cyflawni'r Dangosydd Cyfnod Sylfaen, o gymharu gyda 91.8% yn 2014/15 a 86.8% yn 2011/12.

- Er y gostyngiad mewn perfformiad, mae Sir Fynwy wedi symud i fyny un lle i fod yn 1af yn safle awdurdodau lleol Cymru ar gyfer y Dangosydd Cyfnod Sylfaen.

- Yn 2015 mae perfformiad wedi gostwng ar y lefel ddisgwyliedig (O5+), ac eithrio cynnydd mewn Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu yn Gymraeg ar O5+.
- Mae'r perfformiad ar y lefel ddisgwyliedig (O6+) wedi cynyddu ar draws pob dangosydd.

- Mae Sir Fynwy yn parhau i fod ymysg y tri awdurdod sy'n perfformio orau yng Nghymru ar gyfer pob maes dysgu ac eithrio Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu Cymraeg Iaith Gyntaf.

Cyfnod Allweddol 2

- Mae perfformiad yn parhau i wella, gyda 94.1% o ddisgyblion yn cyflawni dangosydd pwnc craidd Cyfnod Allweddol 2 yn 2014/15, o gymharu â 86.3% yn 2011/12 a 92.5% yn 2015. Mae Sir Fynwy yn dal i fod y 1af yng Nghymru ar gyfer dangosydd pwnc craidd Cyfnod Allweddol 1.

- Mae perfformiad mewn Saesneg, Cymraeg, mathemateg a gwyddoniaeth yn parhau i wella ar lefel 4+ y cwricwlwm a ddisgwylid a lefel uwch 5+.

- Mae Sir Fynwy yn y safle 1af yng Nghymru ar gyfer pob dangosydd ac eithrio Cymraeg Iaith Gyntaf.

Cyfnod Allweddol 3

- Mae perfformiad yn parhau i wella er ar gyfradd arafach nag ar draws Cymru yn gyffredinol. Yn 2015/16 cyflawnodd 91.9% o ddisgyblion Ddangosydd Pwnc Craidd Cyfnod Allweddol 3 o gymharu gyda 90.8% yn 2015 a 77.7% yn 2011/12.

- Mae Sir Fynwy bellach yn 3ydd yng Nghymru ar gyfer Dangosydd Pwnc Craidd Cyfnod Allweddol 3.

- Mae perfformiad ar draws Saesneg, mathemateg a gwyddoniaeth yn parhau i wella ar lefel 5+ ddisgwyliedig y cwricwlwm ac ar lefel uwch 6+.

- Mae Sir Fynwy bellach yr 2il yng Nghymru ar gyfer Saesneg ar Gyfnod Allweddol 3, 3ydd ar gyfer mathemateg a 4ydd ar gyfer gwyddoniaeth.

<u>Craffu Aelodau:</u>

- Bydd data Cyfnod Allweddol 4 a 5 ar gael yng nghyfarfod nesaf y Pwyllgor Dethol yn cynnwys data am oedolion agored i niwed.

- Mae'r bwlch perfformiad rhwng merched a bechgyn ar gyfnodau allweddol 2 a 3 yn cau. Fodd bynnag, mae'r bwlch wedi tyfu ar y cyfnod sylfaenol. Felly, roedd angen ymchwilio'r mater hwn er mwyn sicrhau fod ymgysylltu cyfartal yn cael ei roi i bob myfyriwr.

CYNGOR SIR FYNWY

Cofnodion y cyfarfod o Bwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Yr Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA dydd Iau, 3 mis Tachwedd, 2016 am 10.00 am

- Mae cyflawniadau Lefel Ddisgwyliedig (Deilliant 5+) Prydau Ysgol am Ddim 2016 yn is na 2014 a 2015. Hysbyswyd y Pwyllgor Dethol pan edrychid ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen, mae 111 o ddisgyblion sy'n ddisgyblion prydau ysgol am ddim o fewn y grŵp hwnnw. O'r 111 disgybl yma, dim ond 21 disgybl na chyflawnodd y Dangosydd Cyfnod Sylfaen a byddai'r gwahaniaeth mewn perfformiad wedi ei gydnabod o fewn y targedau lefel disgyblion. Felly, ni fyddid wedi rhagweld efallai na fyddai'r perfformiad mor uchel eleni o gofio am natur y garfan. Nodwyd y bydd manylion o'r fath ar gael mewn adroddiad mwy manwl a gyflwynir i gyfarfod o'r Pwyllgor Dethol yn y dyfodol.

- Bu perfformiad cyson a chryf a gwelliant mewn perfformiad ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2. Fodd bynnag, ni chafodd hynny o reidrwydd ei gynnal i Gyfnod Allweddol 3 ond bu gwelliannau. Mae clystyrau'n gweithio'n dda gyda'i gilydd ond mae angen sicrhau fod plant yn parhau â'u dysgu o'r diwrnod y maent yn dechrau yn yr ysgol uwchradd i pan adawant ar ddiwedd tymor yr haf. Mae llawer o'r clystyrau'n dechrau gweithio ym Mlwyddyn 6 ac yn parhau i Flwyddyn 7, gan fod hwn yn adeg pan gall perfformiad ostwng.

- Ers 2012, bu cynnydd sylweddol mewn gwelliant ar Gyfnod Allweddol 3 yn mynd i Gyfnod Allweddol 4 ac mae'n faes y mae'r Awdurdod yn dal i ganolbwyntio arno.

- Caiff arfer da ei rannu ymysg ysgolion.

- Mewn ymateb i gwestiwn a godwyd yng nghyswllt y Cyfnod Sylfaen - yn ôl rhywedd parthed Deilliant 5+, nodwyd y rhoddir mwy o fanylion mewn adroddiad i'r Pwyllgor Dethol yn y dyfodol.

- Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod o'r Pwyllgor Dethol, nodwyd fod pob ysgol uwchradd yn rhoi cefnogaeth briodol ar gyfer disgyblion pan fyddant yn pontio rhwng y cyfnodau allweddol.

- Chwartelau meincnod ar gyfer Dangosydd Pwnc Craidd (Lefel Ddisgwyliedig L4+) - Mae'r newidiadau o chwartel 1 i chwartel 3 yn dangos sut mae ysgolion Sir Fynwy yn cymharu gydag ysgolion eraill tebyg.

<u>Casgliad y Pwyllgor:</u>

Rhoddodd y Cadeirydd grynodeb fel sy'n dilyn:

- Bu gwelliant cadarn mewn perfformiad ysgolion ers 2012. Dylid cydnabod holl staff ysgolion yr Awdurdod ar gyfer y gwelliant yma.

- Mae'r Pwyllgor yn edrych ymlaen at dderbyn yr adroddiad nesaf mewn cyfarfod o'r Pwyllgor yn y dyfodol fydd yn rhoi mwy o eglurdeb a mwy o fanylion am y data a roddir.

CYNGOR SIR FYNWY

Cofnodion y cyfarfod o Bwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Yr Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA dydd Iau, 3 mis Tachwedd, 2016 am 10.00 am

5. **Monitro Refeniw a Chyfalaf 2016/17 Datganiad Rhagolwg Alldro Cyfnod 2.**

Cyd-destun:

- Rhoi gwybodaeth ar raolwg sefyllfa all-dro refeniw yr Awdurdod ar ddiwedd cyfnod 2 sy'n cynrychioli gwybodaeth ariannol mis 6 ar gyfer blwyddyn ariannol 2016/17.

- Asesu os yw'r gyllideb yn cael ei monitro'n effeithlon.

- Monitro i ba raddau y caiff cyllidebau eu gwario yn unol â'r gyllideb a'r fframwaith polisi a gytunwyd.

- Herio os yw amcan gorwariant neu danwariant yn rhesymol.

- Monitro cyflawni enillion effeithiolrwydd a ragwelir neu gynnid yng nghyswllt cynigion am arbedion.

Argymhellion a gynigiwyd i'r Cabinet:

- Bod y Cabinet yn nodi maint rhagolwg gorwariant refeniw ar gyfnod 2 o £839,000, gwelliant o £529,00 ar y sefyllfa a adroddwyd yn flaenorol yng nghyfnod 1.

- Bod y Cabinet yn disgwyl i Brif Swyddogion barhau i adolygu lefelau gorwariant a thanwariant ac ailddyrannu cyllidebau i ostwng faint o sefyllfaoedd gwneud iawn sydd angen eu hadrodd o fis 6 ymlaen.

- Bod y Cabinet yn gwerthfawrogi maint amcan defnydd cronfeydd wrth gefn ysgolion a disgwyliad y bydd pedair ysgol arall mewn sefyllfa ddiffyg erbyn diwedd 2016-17.

- Bod y Cabinet yn cymeradwyo defnydd gydag amodau o gronfeydd cadw i gyllido £318,000 o gostau tribiwnlys cyflogaeth os na all cyllideb y Cyngor amsugno effaith y gwariant anghyffredin hwn dros chwe mis gweddilliol y flwyddyn ariannol.

- Bod y Cabinet yn ystyried y monitro cyfalaf, gorwariant a thanwariant penodol, a bod y Cabinet yn cydnabod y risg sy'n gysylltiedig gyda gorfod dibynnu ar ddefnyddio derbyniadau cyfalaf yn y flwyddyn gwerthu a'r potensial i hyn gael pwysau sylweddol ar refeniw os caiff derbyniadau eu gohirio ac y gall fod angen benthyca dros dro.

Craffu aelodau:

- Pan mae ysgol yn cau, daw unrhyw gyllideb dros ben yn ôl i'r awdurdod lleol i gael ei ddefnyddio ar gyfer dibenion addysgol.

- Mae Ysgolion Cynradd Drenewydd Gellifarch a Thryleg yn cario symiau eithaf sylweddol ymlaen. Nodwyd y bu Ysgol Gynradd Drenewydd Gellifarch yn eithaf llwyddiannus yn cynhyrchu incwm, sicrhawyd arbedion a bu'r ysgol yn ddarbodus wrth ddyrannu adnoddau. Mae swyddogion wedi cwrdd â'r ysgol i drafod sefydlu cynllun buddsoddi ar gyfer y gwarged. Bu Ysgol Gynradd Tryleg yn llwyddiannus

gyda'i grantiau hefyd. Mae'r ysgol, ynghyd ag Ysgol Gynradd Drenewydd Gellifarch, yn rhan o rwydwaith ysgolion arloesi lle maent yn derbyn cyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i fedru datblygu'r cwricwlwm. Mae ysgolion Cil-y-coed a Gilwern hefyd yn rhan o'r rhwydwaith ysgolion arloesi'r fargen newydd, felly gallai fod peth amrywiad yng nghyllidebau'r ysgolion hyn hefyd.

- Mae 10 o ysgolion Sir Fynwy yn debyg o fod mewn cyllideb ddiffyg. Fodd bynnag, mae'r swyddogion wedi codi'r drafodaeth ar ysgolion yn dal cyllidebau gwarged mawr. Ym mis 9 gobeithir y gwelir gwelliant lle bydd ysgolion gobeithio yn derbyn mwy o grantiau. Mae'r awdurdod lleol wedi cael gwybodaeth well gan y Gwasanaeth Cyflawni Addysg (EAS) yng nghyswllt cyllid y mae'n ei ddosbarthu i ysgolion Sir Fynwy. Rhagwelir y bydd cynlluniau gwariant yr ysoglion yn newid drwy gydol y flwyddyn.

- Mae'n anodd rhagweld balansau ysgolion. Mae swyddogion yn gweithio gyda EAS a Llywodraeth Cymru i gael sicrwydd cyllid ynghynt fydd yn rhoi gwybodaeth well ar gyfer rhagolygon yr Awdurdod. Caiff ysgolion eu hannog i gael llai o gyllideb warged.

- Mae ysgolion yn gweithio'n dda ar lefel clwstwr. Mae'n bwysig cynyddu i'r eithaf y gwerth a aiff i ddisgyblion. Bydd newidiadau i'r Grant Amddifadedd Disgyblion y flwyddyn newydd yn golygu y bydd angen i glystyrau gydweithio'n agosach i gefnogi'r gwaith i'r cam uwchradd.

- Datblygwyd Cynllun Gwella Llys fydd maes o law yn trafod y materion am orwariant cyson ar gostau cyfreithiol a dyna bedwerydd piler y Rhaglen Gwella Gwasanaethau Plant.

<u>Casgliad y Pwyllgor</u>

Rhoddodd y Cadeirydd grynodeb fel sy'n dilyn:

- Ar ran y Pwyllgor Dethol, diolchodd y cadeirydd i swyddogion am gyflwyno'r adroddiad.

- Bydd y Pwyllgor Dethol yn derbyn diweddariad ar gyllidebau ysgolion mewn tri i bedwar mis.

6. <u>Cynllun Strategol Addysg Gymraeg (i ddilyn).</u>

<u>Cyd-destun</u>

- Craffu ar Ddrafft Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 2017-2020 Cyngor Sir Fynwy.

CYNGOR SIR FYNWY

Cofnodion y cyfarfod o Bwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Yr Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA dydd Iau, 3 mis Tachwedd, 2016 am 10.00 am

- Ymgynghori gyda'r Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc parthed yr adroddiad fel rhan o'r cyfnod ymgynghori wyth ysgol statudol gyda phob partner allweddol ac ymgyngoreion statudol.

<u>Materion Allweddol:</u>

- Gweledigaeth Llywodraeth Cymru yw cael miliwn o siaradwyr Cymraeg ledled Cymru erbyn 2050 ac er mwyn cyflawni hyn bydd angen y camau dilynol:
  - mwy o blant mewn addysg cyfrwng Cymraeg.
  - gwell cynllunio yng nghyswllt sut mae pobl yn dysgu'r iaith.
  - mwy o gyfleoedd hygyrch i bobl ddefnyddio'r iaith.
  - seilwaith cryfach a chwyldro i wella darpariaeth ddigidol yn y Gymraeg.
  - newid yn y ffordd y siaradwn amdani.

- Mae addysg yn un o'r sbardunau allweddol i wireddu'r weledigaeth hon drwy sicrhau fod plant yn cael y cyfle i ddatblygu eu sgiliau yn y Gymraeg yn ifanc i greu siaradwyr newydd y dyfodol.

- WESP yw'r ddogfen strategol allweddol ar gyfer awdurdodau lleol i gyhoeddi eu cynlluniau ar gyfer ehangu addysg cyfrwng Cymraeg dros y tair blynedd nesaf.

- Mae WESP yn parhau i fod â ffocws ar y pum deilliant yn Strategaeth Addysg Cyfrwng Cymraeg 2000 sef :

  - mwy o blant saith oed yn cael eu haddysgu drwy gyfrwng Gymraeg fel canran o gohort Blwyddyn 2.
  - mwy o ddysgwyr yn parhau i wella eu sgiliau iaith pan fyddant yn symud o ysgol gynradd i ysgol uwchradd.
  - mwy o ddysgwyr yn astudio am gymwysterau drwy gyfrwng y Gymraeg.
  - mwy o ddysgwyr 16-19 oed yn astudio Cymraeg a phynciau drwy gyfrwng y Gymraeg.
  - mwy o ddysgwyr gyda sgiliau gwell yn y Gymraeg.

- Yn ychwanegol, mae angen i awdurdodau lleol drin safonau cyrhaeddiad yn y Gymraeg a Chymraeg Ail Iaith, darpariaeth cyfrwng Cymraeg ar gyfer dysgwyr gydag anghenion dysgu ychwanegol a chynllunio gweithle, a datblygiad proffesiynol parhaus.

- Mae'n rhaid cyflwyno cynllun WESP terfynol i Lywodraeth Cymru erbyn 20 Rhagfyr 2016, i'w weithredu o 1 Ebrill 2017.

<u>Craffu Aelodau:</u>

- Mae WESP yn gynllun tair blynedd. Mae'n uchelgeisiol ond mae'n rhaid i'r Awdurdod geisio annog cynifer o rieni ag sydd modd i o leiaf ystyried y gwerthoedd y medrid eu cyflawni o addysg cyfrwng Cymraeg yn hytrach nag addysg Saesneg yn unig.

CYNGOR SIR FYNWY

Cofnodion y cyfarfod o Bwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Yr Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA dydd Iau, 3 mis Tachwedd, 2016 am 10.00 am

- Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod o'r Pwyllgor Dethol am bryderon rhieni yng nghyswllt yr angen a'r gost o ddarparu addysg cyfrwng Cymraeg, nodwyd fod yn rhaid i ni fel Awdurdod dderbyn os nad ydym yn hyrwyddo manteision addysg cyfrwng Cymraeg, yna y byddai'n dybiaeth resymol na fyddai rhieni yn gwerthfawrogi addysg cyfrwng Cymraeg yn yr un ffordd â siroedd eraill yng Nghymru. Fodd bynnag, unwaith mae hynny'n digwydd, mae'r gwir alw am addysg cyfrwng Cymraeg yn cynyddu'n eithaf cyflym. Mae mwy o rieni yn dewis addysg cyfrwng Cymraeg oherwydd manteision bod yn ddwyieithog.

- Fel Awdurdod, mae'n rhaid i ni gydymffurfio gyda'r gofynion statudol sy'n bodoli yng nghyswllt darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg a dyma'r hyn yr ydym ni, fel Awdurdod, eisiau ei ddarparu.

- Ar gyfer cyfarfod o'r Pwyllgor Dethol yn y dyfodol, gallai fod yn ddefnyddiol derbyn adroddiad ar ddysgu ieithoedd yn gyffredinol, gan y gall fod angen ailfeddwl am ein blaenoriaethau yn nhermau ein gallu i gynnal ein hunain mewn byd yn dilyn Brexit.

- Adran 2 WESP yn trafod Cludiant - mynegodd Aelod o'r Pwyllgor Dethol bryder nad oedd yr adran hon o'r adroddiad yn ddigon cryf ac y dylai'r geiriad yn 2.2 fod yn gryfach parthed mynediad i gludiant ôl-16. Nodwyd nad yw'r polisi presennol yn darparu cludiant i ddysgwyr ôl 16. Fodd bynnag, fel rhan o'r ymgynghoriad, mae'n iawn ystyried os yw'r polisi yn briodol a bydd hyn yn ffurfio rhan o'r broses ymgynghori. Hefyd, mae'r cyrsiau y mae pobl ifanc angen cael mynediad iddynt drwy gyfrwng y Gymraeg yn bwysig.

- Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod o'r Pwyllgor Dethol, nodwyd fod y Polisi Cludiant Cartref i Ysgol yn fater cymhleth yn Sir Fynwy. Mae swyddogion yn edrych sut y bydd yn gweithio yn y dyfodol fel rhan o ddarn ehangach o waith am heriau cludiant cartref i ysgol.

- Mynegodd Aelod o'r Pwyllgor Dethol ei gonsyrn a chonsyrn nifer o breswylwyr y gallai'r Awdurdod fod yn rhoi gormod o gyllid i ddarparu addysg cyfrwng Cymraeg ac y gallai'r arian gael ei wario'n well mewn man arall yn y sector addysg. Nodwyd y gellid codi'r mater hwn fel rhan o'r broses ymgynghori.

- Bydd cost darparu'r WESP ar gael ar gam drafft terfynol o ddogfen.

- Manylion cyllid fesul disgybl ar gyfer 2016/17:

  - Cyfrwng Cymraeg - £2252
  - Cyfrwng Saesneg - £2203

- Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod o'r Pwyllgor Dethol, nodwyd fod peth capasiti yn Ysgol y Fenni ac Ysgol y Ffin. Roedd yr Awdurdod yn ansicr ar hyn o bryd parthed y cynnydd yn y galw posibl a allai ddigwydd nawr fod ysgol uwchradd cyfrwng Cymraeg yng Nghasnewydd. Gan fod yr ysgol bellach wedi'i sefydlu a disgyblion o Sir Fynwy yn ei mynychu, gallai'r capasiti yn ein hysgolion cyfrwng Cymraeg newid. Cedwir golwg agos ar y galw.

CYNGOR SIR FYNWY

Cofnodion y cyfarfod o Bwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Yr Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA dydd Iau, 3 mis Tachwedd, 2016 am 10.00 am

Casgliad y Pwyllgor:

Rhoddodd y Cadeirydd grynodeb fel sy'n dilyn:

- Diolchodd i'r swyddogion am gyflwyno'r adroddiad.
- Bod y swyddogion yn rhoi ystyriaeth i'r pwyntiau a godwyd yng nghyswllt WESP cyn cyhoeddi'r drafft terfynol.
- Byddai'r Pwyllgor Dethol yn argymell adolygu'r polisi cludiant Cartref i Ysgol.

7. **Cyflwyniad ar ysgolion mewn cyllideb ddiffyg a'r broes cynllun adfer.**

Cyd-destun

Derbyniodd y Pwyllgor Dethol gyflwyniad am wybodaeth ar y broses cynllun adfer ar gyfer ysgolion Sir Fynwy.

Materion Allweddol:

Mae'r Cynllun ar gyfer cyllido ysgolion - diweddarwyd Hydref 2016 yn dweud:

Lle mae gan ysgol falans diffyg ar ddiwedd y flwyddyn, caiff diffyg o'r fath ei gario ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf. Bydd yn ofynnol i gyrff llywodraethu roi adroddiad i'r awdurdod ar y mesurau y mae'r ysgol yn bwriadu eu cymryd i ddileu'r diffyg, dros uchafswm o dair blynedd. Gall yr Awdurdod gytuno i gynyddu'r cyfnod i alluogi ysgolion i gael adferiad, fodd bynnag, bydd angen i hyn gael ei gytuno gyda'r Prif Swyddog Plant a Phobl Ifanc. Mae'n rhaid cyflwyno'r cynlluniau hyn o fewn tair wythnos ar ôl adrodd diffyg i'r awdurdod yn gyntaf. Caiff y cynllun ei fonitro o leiaf bob tymor ond mewn achosion sylweddol caiff hyn ei fonitro'n fisol. Mae gan yr awdurdod hawl i ddileu'r gyllideb ddirprwyedig a phwerau'r corff llywodraethu os na ddilynir y cynllun.

Aiff ymlaen i ddweud:

Ni fydd yr awdurdod yn dileu balans diffyg mewn unrhyw ysgol.

Craffu aelodau:

- Ysgolion gyda chyllideb gwarged - nodwyd y gall yr Awdurdod adfachu cyllid o ysgolion gyda gwargedion uchel a defnyddio'r arian hwn ar gyfer dibenion addysg. Dylai ysgolion gyda gwarged fod yn gwario'r gyllideb a ddyrannwyd iddynt yn llawn yn synhwyrol.

- Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod o'r Pwyllgor Dethol, nodwyd fod cyllideb nodweddiadol ar gyfer ysgol gynradd 210 rhwng £600,000 a £700,000 y flwyddyn a chyllideb nodweddiadol ysgol uwchradd rhwng £4,000,000 a £6,000,000 y flwyddyn. Mynegwyd pryder am y ffyrdd y caiff ysgolion eu llywodraethu a'r anfanteision a brofant sy'n aml yn gadael cyrff llywodraethu gyda 'eu dwylo wedi clymu'.

<u>Casgliad y Pwyllgor:</u>

Rhoddodd y Cadeirydd grynodeb fel sy'n dilyn:

- Diolchodd i swyddogion am gyflwyno'r adroddiad.
- Dylid e-bostio'r cyflwyniad i'r Pwyllgor Dethol.
- Ail-gadarnhawyd pwysigrwydd hyfforddiant parhaus i lywodraethwyr.
- Mae cyfathrebu gydag ysgolion yn hollbwysig.

8. **<u>Adroddiad Blynyddol Cwynion, Sylwadau a Chanmoliaeth Gwasanaethau Cymdeithasol Plant.</u>**

<u>Cyd-destun</u>

Rhoi trosolwg o nifer a mathau cwynion, sylwadau a chanmoliaeth a gafodd eu derbyn a'u trin parthed Gwasanaethau Cymdeithasol Plant o 1 Ebrill 2015 i 31 Mawrth 2016.

<u>Materion Allweddol:</u>

- Mae'n ofynnol i Wasanaethau Cymdeithasol pob awdurdod lleol ddilyn Rheoliadau Gweithdrefn Cwynion Gwasanaethau Cymdeithasol (Cymru) 2014 a Rheoliadau Gweithdrefn Sylwadau (Cymru) 2014.
- Cyhoeddir canllawiau hefyd dan Adran 7 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol Awdurdodau Lleol 1970. Mae hyn yn golygu fod yn rhaid i awdurdodau lleol gydymffurfio gydag ef.
- Derbyniwyd pedwar sylw am Gwasanaethau Plant.
- Derbyniwyd 14 neges canmoliaeth yn ymwneud â Gwasanaethau Plant.
- Derbyniwyd 25 cwyn yn ymwneud â Gwasanaethau Plant.

<u>Craffu Aelodau:</u>

- Roedd yn dda nodi mai dim ond 25 cwyn a dderbyniwyd o ystyried fod Gwasanaethau Plant yn wasanaeth prysur iawn gyda phroblemau cymhleth.

- Yn dilyn yr adroddiad, mae'r Prif Swyddog yn adolygu'r cwynion gyda golwg ar ganfod ffyrdd i ostwng nifer y cwynion yn y dyfodol.

- Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod o'r Pwyllgor Dethol, nodwyd fod gan blant fynediad i wasanaethau eiriolaeth.

- Mae'n bwysig fod llais gan bobl ifanc.

<u>Casgliad y Pwyllgor:</u>

Rhoddodd y Cadeirydd grynodeb fel sy'n dilyn:

- Diolchodd i'r swyddogion am gyflwyno'r adroddiad..

- Bydd hyfforddiant a chyfathrebu a'r newidiadau o fewn yr adran yn helpu i fynd i'r afael â'r materion hyn.

9. <u>Rhestr camau gweithredu yn deillio o'r cyfarfod blaenorol.</u>

Cafwyd y rhestr o gamau gweithredu yn deillio o gyfarfod Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a gynhaliwyd ar 6 Hydref 2016. Drwy wneud hynny, nodwyd y pwyntiau dilynol:

Monitro Refeniw a Chyfalaf 2016/17 Datganiad Rhagolwg All-dro Cyfnod 1.

Bydd y Cadeirydd a Nikki Wellington, Rheolwr Cyllid, yn cwrdd ar ôl y cyfarfod i ffurfio rhai cwestiynau yng nghyswllt y diffyg cyllid parthed y gyllideb Diogelu Plant a Plant sy'n Derbyn Gofal.

Bydd y Cadeirydd hefyd yn cwrdd gyda Tyrone Stokes, Rheolwr Cyllid, i lunio llythyr at Lywodraeth Cymru i amlygu pryderon y Pwyllgor Dethol ar gyfer y dyfodol.

Adroddiad Blynyddol Cynnig Integredig i Ieuenctid Sir Fynwy

Ar ôl y cyfarfod, bydd y Cadeirydd a'r Pwyllgor Craffu yn cwrdd gyda Josh Klein, Rheolwr Gwasanaethau Ieuenctid newydd, i drafod y broses craffu.

Cyfarfod arbennig - Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a Phwyllgor Dethol Oedolion - 22 Tachwedd 2016.

Trafod y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol, yn neilltuol Rhan 11, sy'n cyfeirio at y dimensiwn carchar.

Busnes ychwanegol i gael ei drafod:

- Monitro cyllideb ar gyfer cylch gorchwyl Pwyllgor Dethol Oedolion.
- Adroddiad y Prif Swyddog Addysg.

CYNGOR SIR FYNWY

Cofnodion y cyfarfod o Bwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Yr Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA dydd Iau, 3 mis Tachwedd, 2016 am 10.00 am

10. Blaengynllun Gwaith Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc (i ddilyn).

Derbyniwyd Blaengynllun Gwaith y Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc. Drwy wneud hynny, nodwyd y pwyntiau dilynol:

- Cynhelir cyfarfod arbennig ar y cyd o'r Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a'r Pwyllgor Dethol Oedolion ar 22 Tachwedd 2016 am 10.00am.
- Cynhelir cyfarfod cyffredin nesaf y Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc ar 8 Rhagfyr 2016 am 2.00pm.
- Cynhelir cyfarfod o'r Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc ar 12 Ionawr 2017 i graffu ar gynigion y gyllideb ar gyfer 2017/18.
- Ar 24 Ionawr 2017 bydd cyfarfod ar y cyd o bob un o'r pedwar Pwyllgor Dethol i graffu ar y Model Darparu Gwasanaeth Amgen.
- Cynhelir seminar Aelodau ar 14 Rhagfyr 2016 parthed yr agwedd Llywodraethiant.
- Ar 6 Chwefror 2017 bydd cyd-gyfarfod o'r Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc a'r Pwyllgor Dethol Oedolion i graffu ar y drafft Asesiad Anghenion Poblogaeth ar gyfer Sir Fynwy.
- Ar 16 Chwefror 2017 cynhelir cyfarfod cyffredin o'r Pwyllgor Dethol Plant a Phobl Ifanc.
- Bydd y Pwyllgor Craffu yn e-bostio'r adroddiad a'r cyflwyniad i'r Pwyllgor Dethol am y diweddariad Ysgolion 21ain Ganrif oedd i'w ystyried gan y Pwyllgor Dethol mewn cyfarfod blaenorol ond lle nad oedd cworwm.

11. Busnes y Cyngor a’r Cabinet - Blaengynllun.

Penderfynwyd derbyn Blaengynllun Busnes y Cyngor a'r Cabinet a nodwyd ei gynnwys.

12. Dyddiad ac amser y cyfarfod nesaf.

Cynhelir y cyfarfod nesaf ddydd Iau 8 Rhagfyr 2016 am 2.00pm.

Daeth y cyfarfod i ben am 12:55